

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1083/2024
05.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Саше Милетића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године и Вишег суда у Нишу 8Кж1 бр. 61/24 од 23.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 05.11.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Саше Милетића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године и Вишег суда у Нишу 8Кж1 бр. 61/24 од 23.04.2024. године у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године окривљена АА оглашена је кривом да је извршила кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика за које јој је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и одређено да се иста неће извршити уколико окривљена у време проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а у случају опозивања условне осуде у утврђену казну затвора урачунаће се време проведено у притвору од 24.01.2022. године до 25.01.2022. године. Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка, како је то ближе одређено у изреци пресуде, док је оштећени ради остваривања истакнутог имовинског правног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Нишу 8Кж1 бр. 61/24 од 23.04.2024. године, усвојена је жалба пуномоћника оштећеног ББ, адвоката Драгана Милијића и пресуда Основног

суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године је укинута у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и предмет је у том делу враћен првостепеном суду на поновно одлучивање, док је жалба браниоца окривљене АА, адвоката Саше Милетића одбијена као неоснована и пресуда Основног суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године у преосталом делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљене, адвокат Саша Милетић, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9), члана 438. став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) и члана 441. став 3. и 4. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе или да другостепену пресуду укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновни поступак и одлучивање, као и да му досуди на име трошкова одбране износе ближе одређене у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне одлуке против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 438. став 1. тачка 8) и 9) Законика о кривичном поступку и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је пбоијаним пресудама учињена битна повреда одредба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП, с обзиром да је правноснажним пресудама окривљена оглашена кривом за радњу извршења која садржи измењени чињенични опис кривичног дела од описа који јој је стављен на терет оптужним актом, а самом изменом оптужног акта у погледу чињеничног описа радње извршења, измењена су битна обележја кривичног дела које јој је стављено на терет, па на тај начин суд није решио у целисти предмет оптужбе и оптужбу је прекорачио.

Овакве наводе изнете у поднетом захтеву за заштиту законитости Врховни суд је оценио неоснованим.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП постоји уколико пресудом није потпуно решен предмет оптужбе, при чему се о непотпуно решеном предмету оптужбе може говорити само у ситуацији када суд уопште није донео одлуку о некој тачки оптужбе. Према налажењу Врховног суда побијаном пресудом у потпуности је решен предмет оптужбе. Изостављањем из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане пресуде навода којима се указује у ком делу је окривљена ударила оштећеног, начин пада оштећеног након удара и повреде које су му нанете том приликом, не значи да није решен предмет оптужбе и да

је суд на тај учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП.

Ово стога што је суд овлашћен да мења чињенични опис дела из оптужног акта и да га уподобљава чињеничном стању утврђеном током доказног поступка, уколико при томе остаје у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела, као што је у конкретном случају и учињено.

Осим тога, одредбом члана 420. став 1. ЗКП, прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истовестности дела. Прекорачење оптужбе на штету окривљене подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

По налажењу Врховног суда, иако стоји чињеница да је оптужним актом Основног јавног тужиоца у Нишу 5КТ 3405/18 од 28.08.2020. године прецизираним поднеском од 16.10.2023. године, окривљеној стављено на терет да је извршила кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. Кривичног законика (КЗ), при чему је стављено на терет да је предметно дело извршила тако што је „предњим десним делом свог возила ударила оштећеног ББ фронтално у пределу стомака, од ког удара је исти пао на шофершајбну, након чега је пао и са десне стране аута, при чему се задржао за ретровизор...“, а првостепени суд је огласио кривом да је ову радњу извршења предузела тако што је „предњим десним делом свог возила ударила оштећеног ББ од ког удара је именовани пао са десне стране аута...“, по налажењу овог суда, на наведени начин суд није прекорачио оптужбу, није повредио ни објективни, ни субјективни идентитет оптужбе, већ је само чињенично стање уподобио изведеним доказима.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац даље наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер радње за које је окривљена оглашена кривом не представљају радњу извршења кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, с обзиром да су радњом извршења кривичног дела које је окривљеној стављено на терет, обухваћене радње и речи које не чине елементе кривичног дела лака телесна повреда, нити сва лица наведена у изреци пресуде имају статус оштећених лица.

Врховни суд овакве наводе оцењује као неосноване.

Кривично дело лака телесна повреда из члана 122. КЗ прописује у ставу 1. да ово кривично дело чини онај ко другог лако телесно повреди или му здравље лако наруши, док је ставом 2. прописано да ако је таква повреда нанесена оружјем, опасним

оруђем или другим средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, учинилац ће се казнити затвором до три године.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљена у време и на месту наведеном у изреци првостепене пресуде „у стању урачунљивости, при чему је била свесна свога дела и његове забрањености и хтела његово извршење, лако телесно повредила оштећеног ББ средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши – путничком моторним возилом на тај начин што ... је предњим десним делом свог возила ударила оштећеног ББ, од ког удара је именовани пао са десне стране аута, а точак возила је тада прешао преко његове леве ноге, а након чега се оптужена својим возилом удаљила са лица места, услед чега је оштећени задобио повреду стопала и потколенице леве ноге... што укупно представља лаку телесну повреду“.

Имајући у виду да је окривљена лако телесно повредила оштећеног моторним возилом – средством подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруши, то из чињеничног описа кривичног дела у изреци побијане првостепене пресуде према налажењу овог суда произилазе сва законска обележја из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, па су супротни наводи браниоца оцењени као неосновани, јер поред објективних, садрже и сва субјективна обележја овог кривичног дела.

Осим наведеног, бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да је побијаним пресудама учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно да се правноснажне пресуде заснивају на незаконитом доказу на коме се не могу заснивати. Као незаконит доказ бранилац означава налаз и мишљење вештака Лидије Костић Бановић, а које првостепени суд назива лекарским уверењем и лекарском документацијом, при чему се ради о вештачењу обављеном ради утврђивања нематеријалне штете код оштећеног ББ, које садржи мишљење вештака о врсти телесне повреде, физичком болу, страху, општој животној активности и естетском изгледу оштећеног из догађаја од 26.08.2018. године са прилозима у виду фотографија и извештаја лекара, а које вештачење је урађено за време вођења кривичног поступка, по захтеву пуномоћника оштећеног, мимо органа поступања. Наводима изнетим у захтеву бранилац суштински указује на погрешан закључак првостепеног суда да се ради о исправи у виду лекарског уверења, јер вештак Лидија Бановић Костић није била ординирајући лекар, није критичном приликом примила и прегледала оштећеног, те њен налаз и мишљење од 09.09.2019. године који се односи на догађај од 26.08.2018. године не може бити лекарско уверење и на истом се не могу заснивати побијане пресуде.

Врховни суд изнете наводе оцењује неоснованим.

Из списка предмета произилази да је првостепени суд прочитао и извео као доказ налаз и мишљење вештака Лидије Костић Бановић, али је исти користио само у погледу фото-документације, медицинске документације и лекарског уверења из којих је утврдио конкретан изглед телесних повреда које су критичном приликом нанете оштећеном, а сопствену одлуку је засновао на налазу и мишљењу Завода за судску медицину, те су супротни наводи браниоца изнети у поднетом захтеву за заштиту законитости оцењени као неосновани.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП, односно у делу одлуке о трошковима кривичног поступка.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП, прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда, или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законику. Дакле, захтев за заштиту законитости може се поднети само против правноснажне одлуке суда, односно јавног тужиоца.

Имајући у виду цитирану законску одредбу и чињеницу да је бранилац окривљене захтев за заштиту законитости поднео против правноснажних пресуда, при чему је другостепеном пресудом Вишег суда у Нишу 8Кж1 бр. 61/24 од 23.04.2024. године укинута пресуда Основног суда у Нишу 8К 665/2022 од 12.12.2023. године само у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, то одлука о трошковима кривичног поступка није правноснажна, због чега је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу одбачен као недозвољен, с обзиром да је поднет против неправоснажне одлуке.

У преосталом делу поднетог захтева бранилац окривљене наводи да је споран механизам настанка повреде, те указује да је првостепени суд направио конструкцију која не само да нема упориште у изведеним доказима, већ изведени докази управо искључују такво повређивање, при чему је дато образложење првостепеног суда у погледу повређивања оштећеног у директној супротности са изреком пресуде, а дати разлози су супротни изведеним доказима, којим наводима бранилац указује суштински на учињену повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац осим тога, указује да је окривљена оглашена кривом да је десним делом возила ударила оштећеног, а да није утврђено на који начин и где га је ударила, при чему из изведених доказа произилази да се оштећени налазио ван путање кретања возила окривљене што јасно указује да је оштећени тај који је кренуо ка путањи возила, а да окривљена није имала умишљај да лако телесно повреди оштећеног, јер да јесте возила би колима према оштећеном и ударила га предњим делом возила, а не са стране. Осим тога бранилац указује да суд погрешно осуђујућу пресуду заснива на исказу оштећеног ББ, иако из налаза и мишљења Завода за судску медицину произилази да оштећени болује од деменције и с обзиром да је дискутабилна пословна способност оштећеног који болује од деменције, оспорава и овлашћење пуномоћника-адвоката да заступа интересе оштећеног, а којим свим наводима бранилац оспорава изведене доказе и на основу сопствене оцене доказа извлачи закључак о непостојању кривичног дела и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним пресудама, те суштински указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац у поднетом захтеву наводи да је учињена повреда закона на тај начин што је првостепени суд одбио предлог одбране да се наложи вештачење пословне способности оштећеног, како би се утврдила способност истог да схвати значај предметног поступка и у њему учествује, на који начин указује на повреду закона из члана 395. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2), члана 395. ЗКП и члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљене, у овим деловима, оценио као недозвољен.

Осим тога у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене наводи да је побијаном пресудом учињена и повреда закона из члана 441. став 3. ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека. Међутим, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац не образлаже у чему се конкретно огледа ова повреда.

Одредба члана 484. ЗКП налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а то подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује, па је сходно томе Врховни суд оценио да захтев за заштиту законитости у овом делу нема прописан садржај.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.

Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић